

**SULTAN II. ABDÜLHAMİD'İN İLK OSMANLI
MECLİSİNİ AÇIŞ KONUŞMASI
(20 MART 1877)**

Dr. Uğur ÜNAL*

Özet

23 Aralık 1876 tarihinde yürürlüğe giren ve 119 maddeden oluşan Kânûn-ı Esâsî ile Osmanlı Meclisinin açılması kararlaştırılmıştır. Meclis, 20 Mart 1877'de Ahmet Vefik Paşa başkanlığında ve tüm devlet erkânının yer aldığı Dolmabahçe Sarayı'nda padişahın nutku ile açılmıştır. Açılış töreninde padişahın nutku başkâtip Sait Paşa tarafından okunmuştur. Bu çalışmada Sultan II. Abdülhamid'in yapmış olduğu konuşma, Başbakanlık Osmanlı Arşivi Yıldız Esas ve Sadrazam Kamil Paşa Evrakı'nda Dosya 71; Gömlek 35'teki kayıt dikkate alınarak ve günümüz Türkçesine çevrilerek sadeleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Parlamentosu, Sultan II. Abdülhamid, Osmanlı Parlamentosunun Açılışı, 1876.

**THE OPENING SPEECH OF SULTAN ABDULHAMID II IN THE FIRST
OTTOMAN PARLIAMENT
(20 MARCH 1877)**

Abstract

The opening of Ottoman Parliament was realized by the Ottoman Constitution with it 119 articles that was executed on 23 December, 1876. The Ottoman Parliament under the chairmanship of Ahmet Vefik Pasha began to work by the opening speech of the Sultan to the leading statesmen on 20 March, 1877. The opening speech of the Sultan was given by Sait Pasha, the head clerk. In this work, the original archives copy of the opening speech of the Sultan Abdülhamid the Second which is registered

* Gazi Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Tarih Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Görevlisi.

with the number of 71 file and of 35 shade at Documents of the President Kamil Paşa, Yıldız Palace Source at the Ottoman Archives is translated into the present Turkish and also summarized.

Key Words: Ottoman Parliament, the Sultan Abdülhamid the Second, the Opening of Ottoman Parliament, 1876.

Giriş

23 Aralık 1876 (7 Zilhicce 1293) tarihinde II. Abdülhamid'in emri ile yürürlüğe giren ve 119 maddelik ilk Türk anayasası olan Kânûn-ı Esâsî, Osmanlı Devleti'nde parlamenter sisteme geçişi ifade etmektedir. Zira bu anayasada Osmanlı Meclisi'nin açılması, vekillerin seçimi, ayanların atanması, bunlara ait görev ve yetkiler ile meclisin çalışma programı ele alınmıştır.

İlk Mebuslar Meclisi'nin seçimi için vilâyet meclisleri üyelerinin seçiminde kullanılan “iki dereceli seçim” usûlüne başvurulmuştur. Mebus seçimi için devlet 29 büyük bölgeye ayrılmış; bu bölgelerden 50.000 erkek nüfus için bir kişi olmak üzere toplam 120 civarında mebus seçilmesi planlanmıştır. Seçimler tamamlandığında 69'u Müslüman ve 46'sı gayrimüslim 115 mebûsân ve 32 âyân üyelerinden oluşan Umûmî Meclis, Ahmet Vefik Efendi başkanlığında, 20 Mart 1877'de Dolmabahçe Sarayı'nda törenle açılmıştır. Törende; vükelâ (kabine üyeleri), mebûsân ve âyân üyeleri, devlet şûrâsı, Osmanlı rûhânî liderleri, şeyhülislam, kazaskerler, adlî ve ilmî erkân ile ferîkler (paşalar) yer almışlardır.

Başkâtip Sait Paşa tarafından okunan padişah nutkunda: “*Umûmî Meclisin açılmasından duyulan memnuniyet, devlet idâresinde adâletin önemi, adaletin temini için devletin o güne kadar yaptığı çalışma ve ıslahatlar, Kânûn-ı Esâsînin amaç ve faydaları, diğer bazı iç ve dış meseleler ile meclis gündemi*” üzerinde durulmuştur. Aşağıda Sultan II. Abdülhamid'in Ayan ve Mebusan Heyetine yapmış olduğu konuşma metni yer almaktadır. Başbakanlık Osmanlı Arşivi Yıldız Esas ve Sadrazam Kamil Paşa Evrakı'nda Dosya 71; Gömlek 35'te yer alan bu metnin, daha iyi anlaşılabilmesi için, günümüz Türkçesine çevirisi yapılmıştır. 19 Mart 1877 tarihini içermekle birlikte bir

gün sonraki Meclis açılışında sunulan bu metin, Osmanlı Parlamentosu'nun açılışından II. Abdülhamid'in duyduğu memnuniyeti dile getirmektedir.

II. Abdülhamid'in 20 Mart 1877 tarihinde Ayân ve Mebûsân Heyetleri'ne yaptığı konuşma aşağıda sunulmaktadır¹:

“Ayân Heyeti, Mebûsân Heyeti!

Yüce devletimizde ilk kez toplanan Genel Meclisi açmaktan dolayı memnuniyetlerimi ifade ederim.

Hepinizin bildiği üzere devlet ve milletlerin büyüklük ve kudreti ancak adaletle mümkündür. Nitekim devletimizin ilk zamanlarından itibaren kudret ve kuvvetinin dünyaya yayılma nedeni, hükümet işlerindeki adaletinden ve her sınıf tebaanın hak ve menfaatine riayet etmesindedir. Büyük ecdadımız Fatih Sultan Mehmed Han merhumun din ve mezhep serbestliği ile hürriyetin temini konularında gösterdiği müsaadeler hepimizin malûmudur. Diğer geçmiş büyüklerimiz de bu yolu takip ederek hiçbir zaman mezhep ve tören serbestliğine hâle getirmemişlerdir. Altı yüz seneden beri tebaamızdaki sınıfların milliyet, mezhep ve dillerini muhafaza edebilmeleri, belirtilen adalet hususunun tabii bir neticesidir ki bu durum inkâr edilemez.

Eski asır ve zamanlarda adalet ve kanunların korunması sayesinde devlet ve milletin gücü ve saadeti yükseltilmiş iken, giderek İslam esaslarına ve kanunlara riayet olunmamasından dolayı; yükseliş gerilemeye, kuvvet zaafa dönüşmüştür. Nihayet büyük pederim Sultan Mahmud Han merhûm, devletimizin birkaç asırdan beri uğradığı düşüş ve gerilemenin nedeni olan nizamsızlığı ve yeniçeri problemini ortadan kaldırıp devlet ve millet varlığını zarara uğratmış olan bozukluk ve karışıklık nedenlerini gidermiş ayrıca günümüz Avrupa medeniyetinin ilk önce ülkemize girebilmesi için bir kapı açmıştır. Babam Abdülmecid Han merhum da bu izde giderek ahalimizin can, mal, ırz ve namusunun korunmasına kefil olan Tanzimat Fermanı'nı ilan etmiştir. İşte o günden sonra ülkemizin ticaret ve ziraatı genişlemiş, devletimizin gelirleri az vakitte bir kat daha artmıştır. İhtiyaç duyduğumuz yenilikler için kanun ve nizamlar hazırlanıp ilmin ve fennin de yaygınlaşması sağlanmıştır.

¹ İlk Osmanlı Meclisi'nde Padişah'ın Açış Nutku'nun tam metni için ayrıca **Takvim-i Vekâyi**, No: 1867, s. 1-3 ve **Ceride-i Havadis**, No: 3345, s. 1-2'ye de bakılabilir.

Devletimizdeki bu güzel çalışmalar ve özellikle ülke iç güvenliğinin sağlanmış olması, gelişme ümidimizi artırmış iken; Kırım Harbi'nin çıkması, ülke ve tebaa durumunun düzenlenmesi konusundaki çalışmaların sürekliliğini engelledi. O tarihe kadar devlet hazinemizin dışarıya bir akçe borcu yokken, savaş masraflarını devlet gelirleri ile karşılamak mümkün olmadığından, dışardan borç alınmak zorunda kalındı. Bu sebeple borç kapısı açılmış oldu. O meselede haklarımızın meşruiyetini tasdik eden müttefik devletlerin tarih sayfalarını ilelebet süsleyecek olan fiilî yardımları ile neticelenen harbin sonundaki barış, devletimizin bütünlüğünü ve bağımsızlığını Avrupalı devletlerin garantisi altına aldı. Bu barış sonunda içişlerimizi yoluna koymak ve hakîki bir terakkî yolu tutmak için iyi bir vakit kazandığımız düşünülmekteydi. Lakin gelişen olaylar tamamen o ümit ve beklentinin tersini meydana getirdi. Yani bir takım kıskırtma ve aldatmalar ile iç hadiselerin birbirini takip etmesi, ülkemizdeki yenilik ve düzenlemelerle ilgilenmeye fırsat vermediği gibi her sene büyük ordu hazırlamak için silah altına aldığımız ahalimizin iş görememesinden dolayı ziraat ve ticaretimiz de sekteye uğradı. Bu kadar zorluk ve engeller tesadüf etmişken yine de terakkî yolunda manen ve madden hayli mesafe alındığı herkesçe malumdur. Yirmi seneden beri gelirlerimizin kesintisiz olarak artması bile memleketimizin ilerlediğine ve ahalinin refahının arttığına delildir.

Her ne kadar mevcut sıkıntı işaret ettiğimiz durumlardan kaynaklanmakta ise de mali açıdan doğru bir yola girerek yoksulluk felaketini hafifletmek ve mali itibarı korumak mümkün olabilirdi. Kaldı ki, ıslahat adıyla alınan malî tedbirler, durumu düzeltmek şöyle dursun, işi daha da ağırlaştırmış ve geleceğin ne olacağı düşünülmeksizin durumdan istifade edilmek istenilmiştir. İşte bir yandan sıkıntıların devamı diğer yandan devletimizin büyüklük ve kudretinin en önemli sebeplerinden olmak üzere yeni harp silah ve edevatı ile zırhlı donanmamızın tedarik ve inşası bununla beraber gelir ve giderlerimizin mutasarrıfâne bir denge altında tutulması, mali idaremizin derece derece bozulmasını ve borcumuzun çoğalmasına neden oldu ve içinde bulunduğumuz fevkalade darlığı doğurdu. Müteakiben Hersek Olayları, bir takım karışıklık ve kargaşa eseri olmak üzere patlak verip ardından büyümüş ardı sıra birden bire Sırbistan ve Karadağ Muharebeleri başlamış; bu olaylar politika dünyasında

epeyce karışıklıklar çıkarmış, devletimizin büyük bir buhrana uğradığı bu sırada Cenâb-ı Hakk'ın irâdesiyle büyük ecdadımız tahtında cülûsumuz vuku bulmuştur.

Genel durumumuzun şu an içerisinde bulunduğu zorluklar devletimizin şimdiye kadar uğradığı sıkıntıların hiçbirisi ile kıyaslanamayacağından her şeyden önce haklarımızın korunması amacıyla ordularımızı çoğaltıp yedi yüz bin kadar askeri silah altına aldirmaya mecbur kaldım. Bu karışıklığın Allah'ın yardımı ile tamamen ortadan kaldırılması için ıslahat ile çareler aramayı ve böylece geleceğimizi sürekli bir emniyete dönüştürmeyi kendime farz addettim. Çünkü Hak Teâlâ'nın ülkemize ihsan ettiği kabiliyet ve ahalimizin yeteneği dikkate alınrsa iyi bir idare yolu tutulduğu takdirde kısa sürede ilerleyeceğimiz âşikardır. Ancak medeniyet âleminin mevcut gelişmesine yetişemememizin nedeni; ıslahat, kanun ve nizamla devam edilememesinden ve işlerin meşveretle halledilememesindedir. Hâlbuki medeni devletlerin ilerlemiş olmasının ve memleketlerinin emniyet ve bayındır halde bulunmasının en önemli nedeni, yapılacak iş ve hazırlanacak kanunlarda herkesin fikrinin alınmasındandır. Bundan dolayı bizde de ilerlemenin bu yolda aranılmasını ve memleket kanunlarının herkesin oylarıyla belirlenmesini gerekli gördüm ve Kânûn-ı Esâsî'yi ilan ettim.

Kânûn-ı Esâsî'yi yürürlüğe koymadaki tek maksadımız ahaliyi ülke ile ilgili işlerin çözümünde hazır etmek değildir; bununla birlikte memleketlerindeki idarenin düzeltilmesi ve suiistimaller ile idârecilikteki keyfiliğin kaldırılması için bu usûlün tek vesile olacağı kanaatindeyim. Kânûn-ı Esâsî, aslî kâidelerinden başka milletler arası birlik ve dostluğu sağlar, ayrıca halkın saadet ve edeb ömrünü tesis eder. Çünkü büyük ecdadımız başardıkları fetihler ile birçok milleti geniş bir devlet idaresi altında topladılar. Fakat çeşitli din ve soylardan oluşan bu milletleri tek bir kanun ve müşterek bir hisse bağlama işinin icrası kalmıştı. İlâhî mukadderât ve lütuflarında sonsuz olan Cenâb-ı Hakk'ın yardımıyla bu iş dahi kolaylıkla halledilmiştir. Bundan böyle bütün tebaamız bir vatanın evladı olarak ve hepsi bir kanunun himayesinde yaşayarak, altı yüz seneden beri hanedanımızın unvanı olan ve tarih sayfalarında bunca şan ve şöhreti barındıran nâm ile hatırlanacaklardır. Şimdiye kadar kıvvet ve kudretinin şöhreti olan Osmanlı adının bundan böyle de bütün tebaamız arasındaki ortak menfaatleri devam ettirip koruyacağını ümit ederim.

İşte bu sebep ve maksatlara binaen belirlediğimiz yolda hareket etmeye ve bunu gittikçe sağlamlaştırmaya kesin olarak azmetmişimdir. Adalet ve kurtuluş temellerine dayanan Kânûn-ı Esâsî'nin kânûna uygun şekilde nimetlerinden faydalanabilmek için sizin fiilî ve akli yardımlarınızı beklerim.

Şimdi sizlerin görevi millî haysiyetinize bırakılmış kânûnî vazifeleri hiç kimseden çekinmeyerek, devlet ve memleketimizin huzur ve selametinden başka bir şey de düşünmeyerek sadık ve dosdoğru olarak yerine getirmektir. Zira bugün muhtaç olduğumuz ıslahat ve ülkemizde herkesçe kararlaştırılan düzenlemeler gayet önemlidir. Bunların sırasıyla yürürlüğe konulması ise yalnızca sizin fikir ve oylarınızdaki uzlaşma ile mümkün olacağından bu konuda Şûrâ-yı Devlet tarafından gereken kanun layihalarının hazırlanmasına devam edilmektedir. Bu seneki içtimamızda Meclisimizin iç nizamları, seçim kanunnamesi, vilayet ve nahiyeler idaresi genel kanunu, belediye daireleri kanunu, medeni yargı usûlü ile mahkemeler teşkilatı kanunu, hâkimlerin emeklilik ve yükselme suretleri kanunu, genel memurların vazifeleri ve emeklilik hakları kanunnameleri, matbûât kanunu, Sayıştay kanunu ve bir önceki senenin bütçe kanunu layihaları müzakere için Meclisinize havale olunacağından bu kanunların sırasıyla görüşülüp incelenmesi ve kararlarının verilmesi sizden talebimizdir.

Ezcümle genel hukukun sağlanmasında tek araç olan mahkemelerin ve zabtiye askerlerinin acilen ıslah ve düzenlenmesine bakılması gerekmektedir ki bunların sağlanabilmesi ödeneklerinin genişletilmesi ile mümkündür. Halbuki Meclisinize verilen bütçeden de malumunuz olduğu üzere mali idaremiz oldukça güçlük ve sıkıntı içerisinde. Bu yüzden her şeyden önce bu darlıktan kurtulma ve mali itibarımızı yeniden sağlama yönünde tedbirlerin alınmasında, ayrıca ödeneklerde acil ıslahı gereken yerlerin belirlenmesinde gayret ve özen göstermenizi tavsiye ederim.

Ülkemiz ve tebaamız için büyük ihtiyaç duyulan ziraat, sanat ve zanaatların geliştirilmesi, medenî seviyemizi yükseltecek mekteplerin düzenlenmesi ve öğrenme seviyemizin düzenlenmesine dair kanun layihaları, Allah'ın izniyle, gelecek sene içtimânda Meclisinize verilecektir. Gerek yukarıda adı geçen kanunların gerekse bundan sonra yürürlüğe konulacak kanunların hükümlerinden istenilen sonuçların alınabilmesi idârî memurların seçimi konusunda büyük özen gösterilmesi ile

sağlanabilir. Bu yüzden heyet-i devletimiz bu noktaya ve iffetli-dürüst memurlar hakkında Kânûn-ı Esâsî'nin kefil olduğu ödül ve koruma suretlerine özel olarak dikkat edecektir.

Cülûsumuzdan beri işbu “memurların seçimi” maddesinin önemini kabul ettiğimizden dolayı masrafları Hassa Hazînesinden karşılanmak üzere özel bir mektep açarak genel idare için memur yetiştirmeyi tasarladım. Bu mektebin öğrencileri, daha önce ilan edilen nizamnâmesinden anlaşılacağı üzere, idârî ve politik memurlukların en yüksek derecelerine kadar kabul edilecektir. Bunlar mezhep ayrımı yapılmaksızın her sınıftan alınabilecek ve yükseltmelerinde ehliyet esas alınacaktır.

İki seneye yakın zamandan beri uğradığımız iç gâileler ve özellikle Sırbistan ve Karadağ ile muhârebe sırasında sadık tebaamızın ortaya koyduğu emek ve gayret ile askerimizin her türlü gayret ve kahramanlıkları tarafımızdan büyük takdir gördü. Bu olaylarda sadece haklarımızı korumak için yaptığımız çalışmaların sonucu olarak Sırbistan meselesi ile ilgili karar sonuca bağlandı. Karadağ ile devam eden müzakerelerle ilgili olarak belirleyeceğimiz tavırlar, Meclisinizin birinci içtimaında görüşlerinize sunulacaktır, bu konuda acele karar almanızı tavsiye ederim.

Dost devletler ile dostluk ilişkilerimizi sürdürmek eskiden beri uygulamaya geldiğimiz bir tavır olup bugün dahi bu dostluk esaslarını devam ettirmekteyiz. İngiltere, bundan birkaç ay önce mevcut meseleler için İstanbul'da bir konferans düzenlenmesini talep etti. Büyük devletler de teklif olunan esasları desteklediklerinden bu konferansın toplanması hükümetimizce de uygun görüldü. Her ne kadar bu içtimâda kesin bir karar alınamamışsa da; devletlerin antlaşmalara, milletlerin hukukuna ve bizim hukukumuzla saygılı olmaları yolunda samimi bir gayret içerisinde olduğumuzu ispatlamış olduk.

İttifakın olmaması nedenlerine gelince; bu durum aslında söz konusu değildir, belki sadece şekilde ortaya çıkmıştır. Zira Tanzimat'ın başlangıcından şimdiye kadar memleketimizin genel durumunda ve devletimizin idaresinde ortaya çıkan bütün gelişmeleri daha mükemmel bir noktaya getirmek gerekliliğine inanmaktayız ki bu gün de bütün mesaimiz bu maksada hizmet etmektedir. Fakat bu konuda memleketimizin şan ve istiklalini bozan her durumdan kaçınmayı vazife bildim ve niyetlerimin doğruluğunun

herkesçe kabul edilmesini zamana bıraktım. Şu durumun ortaya çıkardığı neticeler fazlasıyla beni üzmektedir. Bunun bir an önce anlatılması memnuniyetimi doğuracaktır. Bununla beraber her zaman maksadımız, istiklal haklarımızın korunmasına çalışmak olduğundan gelecekteki hareketlerimizde de gene bu hedef bakış açımızı oluşturacaktır.

Gerek konferansın toplanmasından önce gerekse sonra devletimizce gösterilen ölçülülük ve iyi niyetin Saltanatımızı Avrupa devletleri cemiyetine bağlayan iyi münasebetleri bir kat daha artıracığı ümidindeyim.

Hak Teâlâ Hazretleri cümlemizin çalışmalarını başarıya ulaştırsın.”

Fî 4 Rebülevvel sene 1294 ve fi 7 Mart sene 1293 (19 Mart 1877).

2. Sayfa

عقسی بیاض کتور دی یعنی برطانیہ تحریکات دشریعت تا بد زہنی ہادئ لک بکد بکبری دظاہر لک ظہورہ کلمی ملکزک
اصدھانہ و تکلیفاتیہ باقمہ بیان دبرمدکن ماعد اہرسہ فوالبکارہ ار ددر صعبہ الہاکرک ال زیادہ ایتہ برابہ صفتی
مدوح اندہ طوطفہ مجبور بکرون طوطی زاعت و تجاریم عظیم سکندرہ اوغاری ہوتہ شکوتہ دموافقہ تصارف
اولئیکہ بہ طوطہ ترفیہ مفاد مادہ عینی ساذ قطع اولئینی معلوم دسکہ۔ بکری سون بری وارڈ لک
علی التولی ایسی دہی ملکزک ترفیاتیہ والہالیک رخاہ حالہ لیک تزیادیہ دلید۔ اگرچہ مضابقہ حاضرہ سونہ دارڈان
اھولڈن فولڈ ایتہ سہرہ ارادہ مالہرہ برسک دتہی سلوک ابد غامد صمد دنی تحصیف داعشا۔ مالہہ حفظ اہلک
قاب اولو۔ اسی خانما اصدھانہ صورتہ اتکاڈ اولڈان تیر مالہرہ اصوح حال اجمک سوبہ طرسون ایتی تون تون
اغوش برسدہ استقبالیہ زاد دہی دسولک سہرہ حالڈن استفادہ اہلک ایتہ۔ ڈبشہ برانڈن سرفاڈ لک
دوام و تعافی دبراندن دہی دوتک عظیم اسباب سوت و قدر فی اولوہ اوزرہ ارواٹ واسلم حیدرہ جریہ ابد زہنی
دوتارک تارک و ایتی دوتک بزر وارڈت و مصارف لک بر سوزا نہ صرفا آئندہ طوطہ مکی ارادہ مالہ لک
درجہ درجہ بونی دوتک عینی استفادہ و ایتہ بر لیکر مضابقہ فوہ العارہ دی اتباع ابدی متعاقباً اھرسک
دوقافی برطانیہ تحریکات و فادانہ اتری اولوہ اوزرہ ظہور ابدوب و توترا کب حسات و اھت ابدوب در دربرہ
حدیثانہ و فرہ طاف کجاہ لری اھلرب بر لیکہ عالمہ بک بک فوہ فایستقلہ دہی نمایان اولسد۔ دوتک بجان عظیم اولسد
اولئینی برماندہ جناب عھک ارادہ لم بر لیسہ اھلار عطا کر تہ اھرسک دفرجولدی اھول عمر بک سوردہ تصارف ابدی
سکوتہ و مخاطرات دوتک سدی۔ قدر اوغاری دہی عظیم لک بھج برہ قیاس و تطبیقہ قبول ابدہ جھکڈن اولڈا دل جھرفران
دفا بکرون ار دوتک طرف طرف ایتہ بزم بری بوز بک فدی سدی سدوح اللہ ابد بر صغیر مجبور اولم۔ دوقا بقیستقلہ بھولہ
تعالی عبا دفع و ازادہ دوتک بھشی اصدھانہ ابد جاہرہ اسمی و اولوہ ابدہ استقبالیہ فایست متادہ اللہ اسمی فوہ ایتہ اھلرب
ھز تہ عھالیک ملکزہ احسان ابدی قایت و اھل لک متصف اولوہ استقدار ایتہ بکار ارادہ ھن طوطی طوطی حالہ
اندو تہ بک جوہر ابد بھکرت دکا ایتہ عالم مدینک ترفیات حاضرہ نہ بئہ ما کلک بھر ملکزک محتاج اولئینی اصدھان
دائرہ شعاعہ فوایتہ دلچامانک دوام ابدہ مسکن دبر دہی بھون سہرہ حکومت استنادہ اللہ جھقوب قاعدہ سوزہ
سند اولاسدن نشأت ابدی ثابت و مقصد۔ اھل لک دوتک ترفیاتیہ و ملکزک ایتہ و عمر بک مصالح و فوایتہ
عمر بکری جھد لک ای و تعافی ابد وضع و تاسیس ایتہ کرہ سی اولئینی سواد سدر نہ انا دھم بزم دہی اسباب ترفیات

3. Sayfa

ابروله ایلسی و قرائنه مملکت ادا عسریه به استنادی الزم کوروم و قانون اساسی به امدون ایدم قانون اساسی به
 تأسیس مقرر اهلای بی دولت مصالح عمومی ده حاضر اولغ دعوت ایتکون عیانت اولوب بکد ممالکک صدق
 اراده و سوره استقامت اید قاعده استنادک ایحانه بر اصولک وسیله سفید اولجعی جزم بقنده بم و قانون اساسی
 قرائت ایدندن بشقه بیه الاقوام حصول اتحاد و هفت استانی تریب و هلیج بر عمر سعادت و ادب تأسیس ایتک تقصیتی
 دخی جامه - هرگز ایدر عطاکن موخه اولدغی فوجانه بر دولت وسیله الممالکده بر جوره اقوامی تحت حکومتده
 جمع ایدر فقط ارباب و اجناسچر بورجه مختلف اولون سبواقوامی بر قانون سفید ورجس شکره ربط ایتک ابرینه
 اجلاسالمسایدی مادامک الطاف و مصلحت ایلنه نایب اولبان جباب حقل عریضه برار دخی بسار ایلند - بر دن
 بورد کافر بینه بر وطنک اولدغی اولرجه و جمعی بر قانونک جناح حمایتده بشا بره اتی بره بورد سدنبر
 فایان سلطان خوائی اولون و صحائف تراجمده بوج آما - شوکت و سانی مضبوط بولناه نام ایدر باد اولرجه
 سدی بقد - قوت و مستند علم شندی اولون عثمانی ممالک بصدایه کافر بینه بینه موجود اولرجه سانی ممالکده
 دخی درام محافظه سالی اولرجه اید ایدم ایسه سوا سباب و مقاصده باز اتحاد ایتکیم طرفه حرکت ایتک
 دیوی آن بان تشید و احکام ایتک قویا عزم ایتک - قاعده عدالت و مساوت یعنی اولون قانون اساسیک آناستور و عیشتن
 استفاده ایتک سعادت فیدر و عقیده کزی بکلام سدی سزله لازم اولون عهد هیند کزه محول دظایف قانونی بی
 هیچ کس دن حکمیزک و درون مملکتک سعادت و سعادتک بشقه برسی و رشیک رک صادره بستیجه ایتک ایتک -
 بزا بروکزی کوزه جناح اولرجه اصداجات و ملکزچ اتحادیه هر طرفه انظار اولناه نظایمان غایت مهم دمقا -
 در ترک بی بی سوغ ایدر قومی بسیرج سزک اتفاق افکار و از کزه رهمن اولرجه عیون سولی در نتیجه لازم کلاسه قوائمه
 دیجری بر پان تنظیم اولغده - در سزکی اجتماعده مجلسک نظامانه و هلیجی و انتخاب قانون سازی در دیوانه
 اداره زوجه قانون عریسی درواز بیده قانونی وصول محاکمه مدینه ایدر ممالکک تشکیلی و حکامک صورت برقی و تقاضایک
 دعوت ایتک و هلیجی و هویتقاعدی قانون سازی و مطبوعات دیوان محاسبات قانونوم سنا سانبک بورجه قانونی
 دیجری لاجن المذکره مجلسکده هر اولرجه جنتن ایتو قانونک صد سیم مذاکره و نظایمان دقرار لریک اعطای سزدره
 مطرب قطعه - ایزجه عورتک ناسیه حقوقه واسطه سفید اولون محاکمک دعاک ضبط کک عاجو اصداجات و نظایمان
 با فاسد الزم اولرجه کچی بر ترک و جوده کاسن تحصیلات مفرده لریک ترسیع و تزیینیه مترفعه - هابوک مجلسکده بر پان
 بورجه دن دخی سعادت اولرجه ایدرجه ایدر اداره مالریک بلک زیاده شکلات و نظایمان در چهار اولریندن اول بارک
 بوشکلدن قویا تمکلفه و اعتبار مالریک اعاده سنا سبابه دولت ایدر جهک تیریک و ایدر ده اصداجات سنجیدی
 سنا کوزه جهک تحصیلاتک نسیبه و اتحادیه سنیفا سنی و ایتیم ایتدی تریب ایدر ممالک و سزدرجه اعظم اصداجات

4. Sayfa

واهیات اولاد زراعت و صناعتك زینبید مدینت و ترونگ مره کمال وصولی آنچه علوم و معارف فوئید
 اولد جنون مطابك اصلاصید در جات تحصیل تنظیمه دار قوائمه لایحولی برنه تعالی کله جک سنه اجتماعه
 مجلسزه دربره جکد کرک یوقا بره ذکری یکن قوائمه و کرک بعد ما موقع اجراء فوئید همه قانونر اهکامک
 حصول نمای تا برای ماسویه اداره ملک اتحادیاده سنک اهتت عظیمه تحذره طوئنه معروف اولیغدن نصبت دولتن
 بر نقطه رعفت دستفاسد نصف اولاد ماسویه عفته قانون اساسیک ضامن اولیغی صورت تکافات و صحابه
 بر صورت مخصوصه ده دقتا بره جکد چلرکدن بری اشور اتحادی ماسویه ماده سنک اهتتی تقییر ایکنر دن معایه
 قریه حاضر دن سره اولمعه دره برکت مخصوص تا سبید اداره عمریه ایچون ماسویه تبتدیر علی نصیم ایتم بر سنک
 اولد معدن اولمعه اولاد نظامنامه اساسیدن دخی معلوم اولد هنی درجه سنک مذکور ساکدانی اداره بر لیسف ماسویه
 ان بیک در جات فذ قول اولد همه دیوئر بک سنک نه هیا سنک ایله ره هر صفتن انوب زبیری درجه اهتیه کوره
 اولد جفتد ایکی سنه قریب سنه دن بره اولد ایکنر فوئی راهبید علی الخصوص صرسان و قره طایغ ایله محاسبه آنانده عموم
 تبتدیر صادره طرفندن اطله اولان آمار حبت و حکرنک هر دو ساره دناغی اهنبا - اید ابرک اید کهری غیرن
 رسالت زنده فوئیه موجب تقدیر اولدی بر حاد لرجه مجرر حققرنی محافظدن عبارت اولان تبتدیر نتیجی اولدی
 صرسان مصالح قراری احتمال اولیغی کی قره طایغ اید جریان ایدن مذاکرات اولدیبه اتحاد اید و حکمر معامله —
 مجلسک برنجی اجتماعه مطالعه کوره هوال اولد جنون قراری تعجب ایکنری نوصیه ایتم دول اتحاد اید مساببات رساله
 در عابکارانه ده بوشمه دولتمه — ان معنا معاملات ماسویه دن اولمعه ایوم به یوقا عده سولت بروری به
 رعایت ایکنده بر انکته دخی بوندن بقیاج ای اول سائل حاضر و ایچون رساله کوره بوقونفانس تکلیفی طلب اید رک
 دول ساره مظهر دخی تکلیف اولان اسلری ترویج ایکنر دن اشور قونفرانس با عیالین طرفدن موافقت اولدی
 اگرچه بر اجتماعه بانفاق قضی هیل اولد مسله برده دولتمک اعظام معاهدت و قواعد حقوقیه مله دهال و حققرنک
 مقضیات برده سنه قوائمه اید به یله جک ارزو و نصبتنیک اجرائیه سابقه خالصتاری ایبات نظر ایدک عدم تضادک
 اسباب کلیم بر حال اساسه اولیوب بک اجرائیک صدر اسکالنده وقوع بولند - بر اینجه ایتمک بایگدن سمدی - فدیکنرک
 هوال عمویه سنه در دولتمک هر بر شعبه اداره سنه وقوع کله اولاد زراعت کلیدی دهال زیاده حال تکلیف کورمک
 لزوم اساسی تقدیر ایکنر کی ایوم بون سامعین بر مقصده مصروفه فقط بر ماده ده ممکننک سان دستفاسد
 معنی اولاد اجراء دن توفی ایتمکی و طبضدن عدا ایتم دیانتک صدمه رسالتک جمله ایباتی زمام هوال ایتم
 سهالک توبه ایتمکی نیایج زیاده سید تاسفی موجب اولمعه بر ملک بران اولد صنوع اولسی کمال محو فوئیت سلام ایکنده

5. Sayfa

ومع ما فيه لهدية مائة مفسر من حقوقه استفاد من محاطة مسكنه دواء مطرف اوله بندين حرکات آية مزده
 دخی به برسلاک نقطه نظر انجاز اوله جعفر کرک قولفرائسک العقادندن اول دکراک صکره دولترجم ابراز
 اولان مائر اعتدال و حسن بنت سلطت بنه نری اور و پیا دولتری جمعیند ربط ابدن ساسبات دوستی
 و حسن معاشرتی بر فائده کما تآیر ایدیهکی ماملنده بم همه نعالی حضرتی حمد نرک ساسی نظر توفیق پر یسون
 لایحه سید اوله ۱۲۹۳ و ۱۲۹۲

Meclis Açılışı'na Dair Konuşma'nın Yapıldığı Anı Gösteren Tasvir 1877.

